T011 BD 2 (55) 175-Thiểm Tử-B1

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 175

PHAÄT NOÙI KINH THIEÅM TÖÛ Haùn dòch: Ñôøi Taây Taán, Sa-moân Thaùnh Kieân.

BAÛN 1

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Tyø-la-laëc cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo vaø chö Boà-taùt, quoác vöông, ñaïi thaàn, nhaân daân, tröôûng giaû, cö só, thanh tín só, thanh tín nöõ... ñoâng khoâng keå xieát, ñeàu ñeán hoäi hoïp. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng haõy im laëng, chuù yù laéng nghe. Ta nhôù thuôû xöa khi môùi caàu ñöôïc ñaïo Boà-taùt, giöõ gìn giôùi haïnh, thöông yeâu moïi loaøi, tinh taán, nhaát taâm, trí tueä, kheùo leùo duøng voâ soá phöông tieän maø haøng Trôøi, Roàng, Thaàn, Thaùnh, vua, quan, nhaân daân khoâng theå thöïc haønh ñöôïc. Toân giaû A-nan nghe Ñöùc Phaät daïy, lieàn söûa y quyø goái baïch Phaät: –Chuùng con xin ñöôïc nghe vieäc naøy. Ñöùc Phaät daïy A-nan: –Töø voâ löôïng kieáp xa xöa, luùc aáy coù moät Boà-taùt teân laø Töø Tueä, thöôøng haønh Töù voâ löôïng taâm, cöùu giuùp muoân loaøi thoaùt khoûi naïn tai nguy khoán, thöông yeâu nuoâi naáng ngöôøi khoå. Thuôû aáy vò Boà-taùt naøy ôû cung trôøi Ñaâu-suaát thöôøng giaùo hoùa trôøi ngöôøi. Haèng ngaøy ôû trong saùu thôøi ngaøi ñeàu tu Tam-muoäi chaùnh ñònh, luoân nhôù ñeán ba coõi, quaùn chieáu con ñöôøng thieän aùc cuûa trôøi ngöôøi trong khaép möôøi phöông. Vò Boà-taùt naøy coù loøng hieáu döôõng cha meï, kính thôø Tam baûo, theo hoïc caùc baäc sö tröôûng vaø tu taäp moïi coâng ñöùc ñeàu thaáy roõ raøng naêm ñöôøng phaân minh. Luùc aáy trong nöôùc Ca-di coù moät gia ñình tröôûng giaû, hai vôï choàng muø loøa maø khoâng coù con caùi, hai ngöôøi taâm nguyeän vaøo nuùi caàu tueä voâ thöôïng, öa thích choã thanh vaéng ñeå tu taäp haïnh thanh tònh. Boà-taùt suy nghó: “Nhöõng ngöôøi naøy phaùt taâm muoán hoïc ñaïo vi dieäu maø hai maét khoâng thaáy, neáu vaøo nuùi hoï seõ rôi xuoáng haàm hoá hoaëc gaëp truøng ñoäc nguy haïi. Ta seõ ñaàu thai laøm con hoï maø cung phuïng troïn ñôøi.” Vò Boà-taùt aáy lieàn ñaàu thai vaøo gia ñình ngöôøi muø laøm con cuûa hoï. Cha meï vui söôùng, yeâu thöông con thaém thieát. Tröôùc kia hai oâng baø ñaõ phaùt taâm muoán vaøo nuùi, vì sinh ñöôïc ngöôøi con neân muoán ôû laïi theá gian. Ngöôøi con leân baûy tuoåi ñöôïc ñaët teân laø Thieåm, Thieåm nhaân töø, chí hieáu vaø thöïc haønh Thaäp thieän: Khoâng saùt sinh, khoâng troäm caép, khoâng taø daâm, khoâng doái traù, khoâng uoáng röôïu, khoâng voïng ngöõ, khoâng ganh gheùt, ngaøy ñeâm tinh taán tin saâu vaøo ñaïo, haàu

haï cha meï nhö ngöôøi thôø trôøi, thöôøng noùi lôøi vui veû, laøm ñeïp yù moïi ngöôøi. Ngöôøi con naøy soáng theo pheùp taéc, khoâng theo taø haïnh. Do ñoù cha meï raát vui möøng khoâng phaûi öu lo. Naêm leân möôøi tuoåi, moät hoâm Thieåm quyø xuoáng thöa cha meï: –Tröôùc kia cha meï coù yù nguyeän muoán vaøo nuùi saâu ñeå caàu ñaïo voâ thöôïng tòch tónh, khoâng leõ nay vì con maø muoán queân ñi baûn nguyeän naêm xöa? Ngöôøi soáng trong ñôøi daâu beå ñoåi dôøi, maïng soáng

mong manh, thôøi gian ñaâu heïn tröôùc. Xin cha meï haõy nhôù yù chí ban ñaàu cuûa mình, con nguyeän theo cha meï vaøo nuùi haàu haï cha meï moïi thöù caàn duøng, thích hôïp thôøi tieát. Cha meï ñaùp: –Loøng hieáu thuaän cuûa con coù trôøi chöùng giaùm cho. Chuùng ta khoâng traùi vôùi nguyeän öôùc xöa kia, neân cuøng nhau vaøo nuùi tu taäp. Thieåm ñem taát caû taøi saûn trong nhaø boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo khoù roài cuøng cha meï ñi vaøo nuùi. Khi ñeán nuùi, Thieåm duøng caây, coû laøm nhaø vaø traûi coû laøm giöôøng chieáu, duø laø thôøi tieát noùng hay laïnh vaãn luoân luoân thích nghi. Ba ngöôøi vaøo nuùi ñöôïc moät naêm thì caây coái sinh tröôûng toát töôi, hoa quaû ngon ngoït, nöôùc suoái trong veo maùt laïnh, trong ao hoa sen naêm maøu ñua nhau nôû, Chieân-ñaøn ngaøo ngaït, caây coái töôi toát hôn tröôùc. Chim choùc ñuû loaïi kyø laï ñeïp ñeõ thöôøng tuï taäp ríu rít nhöõng aâm thanh nhö troåi nhaïc, cha meï Thieåm voâ cuøng haân hoan. Thuù röøng nhö sö töû, huøm, beo, raén rít ñeàu höôùng ñeán nhöõng ngöôøi naøy vôùi taâm töø aùi khoâng heà coù yù laøm haïi, chuùng thaûn nhieân uoáng nöôùc, aên coû. Nhöõng chuù nai röøng vaø chim choùc thöôøng ñeán keà caän beân Thieåm hoøa aâm thaønh nhöõng baûn nhaïc vui. Thieåm chí hieáu, Töø taâm, giaãm leân ñaát coøn sôï ñaát bò ñau. Trôøi, Ngöôøi, Quyû, Thaàn ñeàu ñeán uûng hoä ba baäc ñaïo nhaân naøy, hoï luoân nhaát taâm chaùnh nieäm khoâng vöôùng baän buoàn lo. Thieåm thöôøng haùi ñuû loaïi traùi caây vaø muùc nöôùc suoái ñeå cho meï duøng, khoâng thieáu. Coù laàn cha meï khaùt muoán uoáng nöôùc, Thieåm khoaùc aùo da nai, caàm bình ñi laáy nöôùc. Baày chim vaø höôu, nai cuõng uoáng nöôùc ôû ñoù, khoâng sôï tai naïn. Khi aáy, vua nöôùc Ca-di vaøo nuùi saên baén, vua thaáy beân bôø suoái coù baày nai neân giöông cung baén, muõi teân truùng ngay ngöïc Thieåm. Bò muõi teân ñoäc, toaøn thaân ñau ñôùn, Thieåm keâu lôùn: –Ai ñaõ ñem moät muõi teân gieát caû ba ñaïo nhaân? Vua nghe tieáng keâu lieàn xuoáng ngöïa, ñeán beân Thieåm. Thieåm noùi vôùi vua: –Voi vì ngaø maø cheát, teâ ngöu vì söøng maø cheát, chim thuù vì loâng maø cheát, höôu nai vì da thòt maø cheát. Toâi khoâng coù ngaø, söøng, khoâng coù loâng, da thòt khoâng theå aên ñöôïc. Nay toâi coù toäi gì maø oâng nôõ gieát toâi? Vua hoûi: –Khanh laø ngöôøi gì maø maëc aùo da nai, khoâng khaùc gì loaøi caàm thuù? Thieåm noùi: –Toâi laø ngöôøi trong nöôùc cuûa vua, cuøng cha meï muø ñeán ñaây hoïc ñaïo hôn hai möôi naêm, chöa töøng bò hoå, beo, truøng laøm ñoäc haïi, nay laïi bò muõi teân ñoäc cuûa nhaø vua gieát. Ngay luùc aáy gioù thoåi maïnh laøm gaõy ngaõ caây coái, muoâng chim keâu thöông; sö töû, hoå, beo chaïy taùn loaïn vaø keâu roáng vang ñoäng khaép nuùi röøng. Maët trôøi khoâng chieáu saùng, doøng suoái khoâ caïn, hoa laù heùo khoâ, saám seùt vang reàn... Khi ñoù cha meï muø kinh sôï noùi vôùi nhau: –Ñieàm gì quaùi laï theá naøy? Thieåm ñi laáy nöôùc ñaõ laâu khoâng thaáy veà, hay laø noù bò

ñoäc truøng, hoå lang laøm haïi? Vì sao maø caàm thuù keâu la, aâm thanh khoâng nhö thöôøng ngaøy? Gioù thoåi boán phía, caây coái gaõy ngaõ, aét laø coù tai naïn baát thöôøng ñaây! Luùc aáy nhaø vua raát lo sôï, töï traùch: “Ta muoán baén baày nai, nhöng laàm baén cheát ñaïo nhaân, toäi aáy raát naëng, vì tham chuùt thòt maø bò tai hoïa naøy. xin duøng chaâu baùu ñeå cöùu maïng ngöôi”. Khi aáy, nhaø vua

muoán keùo muõi teân ra khoûi ngöïc Thieåm nhöng muõi teân raát saâu khoâng theå ruùt ra ñöôïc. Chim choùc, thuù röøng boán phöông quaây quaàn keâu la thoáng thieát, vang ñoäng caû nuùi röøng. Vua caøng sôï haõi, toaøn thaân ñeàu ruùng ñoäng. Thieåm noùi vôùi vua: –Khoâng phaûi loãi cuûa ngaøi, taïi toäi nghieäp kieáp tröôùc cuûa toâi môùi ñeán noãi naøy. Toâi khoâng tieác thaân maïng, chæ nghó thöông cha meï muø cuûa toâi tuoåi ñaõ giaø suy maø hai maét khoâng thaáy ñöôøng. Mai naøy khoâng coù toâi, cuõng seõ cheát vì khoâng bieát nöông caäy vaøo ai. Vì lyù do naøy maø toâi buoàn raàu ñau xoùt maø thoâi. Ngay luùc aáy, chö Thieân, Long thaàn , ñeàu xuùc ñoäng cuùi ñaàu. Nhaø vua laïi noùi: –Thaø ta vaøo ñòa nguïc ñeå chòuï toäi naøy, ñeå cho Thieåm ñöôïc soáng. Nhaø vua quyø xuoáng tröôùc Thieåm noùi lôøi aên naên: –Neáu khanh cheát ñi, ta seõ khoâng trôû veà nöôùc nöõa. Ta seõ ôû laïi nuùi cung phuïng cha meï cuûa khanh nhö luùc khanh coøn soáng, khanh chôù lo nghó. Xin chö Thieân, Long thaàn chöùng tri, toâi khoâng phuï lôøi theà naøy. Thieåm tuy ñang bò teân ñoäc, nghe vua noùi lôøi theà naøy, trong loøng raát hoan hyû. Tuy cheát nhöng khoâng aân haän. –Vì cha meï toâi maø laøm phieàn vua phaûi cung phuïng, ngaøi seõ ñöôïc voâ löôïng phöôùc ñöùc, toäi nghieäp tieâu tröø. Vua noùi: –Khanh haõy cho ta bieát choã ôû cuûa cha meï khanh. Ta muoán bieát choã aáy tröôùc khi khanh nhaém maét. Thieåm lieàn chæ cho vua loái ñi: –Caùch ñaây khoâng xa, coù caên nhaø laù, laø nôi cha meï toâi ñang ôû ñoù. Xin ngaøi haõy nheï böôùc, chôù laøm cho cha meï toâi kinh ñoäng hoaûng sôï, kheùo duøng lôøi giaûi thích vôùi song thaân toâi, thöa vôùi cha meï toâi raèng: Voâ thöôøng ñang ñeán, toâi saép cheát. Toâi khoâng tieác thaân maïng, chæ nghó tôùi cha meï ñaõ giaø yeáu laïi muø loøa. Mai naøy khoâng coù toâi, cha meï bieát nöông töïa vaøo ai! Do ñoù toâi buoàn raàu ñau ñôùn. Toâi cheát töï coù phaàn, vì toäi baùo ngaøy tröôùc ñeán noãi khoâng thoaùt khoûi. Nay toâi xin saùm hoái: Töø voâ löôïng kieáp khi coù thaân ñeán nay ñaõ taïo bao nghieäp aùc, töø ñaây toäi dieät. Nguyeän ñôøi ñôøi cuøng cha meï khoâng chia lìa. Xin cho cha meï ñöôïc an khang tröôøng thoï vaø chôù coù lo buoàn. Trôøi, Roàng, Quyû, Thaàn thöôøng theo giuùp ñôõ cha meï tai naïn seõ tieâu dieät, sôû caàu nhö yù, thong dong, töï taïi. Vua daãn vaøi ngöôøi ñeán choã cha meï Thieåm. Sau khi nhaø vua ñi, Thieåm töø töø taét thôû. Muoâng chim, caàm thuù boán phöông tuï taäp veà, chuùng lieám maùu treân ngöïc Thieåm vaø keâu gaøo thaûm thieát chung quanh thi haøi. Cha meï Thieåm nghe nhöõng aâm thanh naøy loøng caøng theâm baøng hoaøng. Nhaø vua ñi voäi vaõ chaïm vaøo caây coû gaây ra tieáng ñoäng. Cha meï Thieåm sôï seät hoûi: –Ai ñoù? Ñaây khoâng phaûi laø böôùc chaân cuûa con ta. Nhaø vua noùi: –Ta laø vua nöôùc Ca-di, nghe noùi ñaïo nhaân ôû nuùi naøy hoïc ñaïo, neân ta ñeán cuùng döôøng.

Cha meï Thieåm thöa: –Ñaïi vöông haï coá töø xa xoâi ñeán thaêm thaûo am vaéng veû naøy. Taâu ñaïi vöông, ngaøi coù ñöôïc bình an chaêng? Phu nhaân, thaùi töû, quan quaân trong cung coù ñöôïc an laønh khoâng? Thôøi tieát coù ñieàu hoøa, löông thöïc ñöôïc doài daøo khoâng? Coù bò nöôùc laùng gieàng xaâm laán khoâng? Vua traû lôøi: –Nhôø aân ñaïo nhaân, taát caû ñeàu bình an. Nhaø vua hoûi thaêm cha meï Thieåm: –Trong choán nuùi non nhoïc nhaèn, kham khoå, giöõa nôi röøng raäm raát khoù ôû

naøy, quyù vò ñöôïc an oån khoâng? Ñoâi vôi choàng muø taâu: –Muoân taâu, nhôø aân ñaïi vöông, chuùng toâi vaãn ñöôïc an oån. Chuùng toâi coù ngöôøi con hieáu thaûo teân Thieåm, noù thöôøng ñi haùi traùi caây vaø laáy nöôùc suoái ñaày ñuû. Nhaø toâi chæ coù chieác chieáu coû, môøi ñaïi vöông taïm ngoài nghæ vaø duøng traùi caây. Thieåm ñi laáy nöôùc cuõng saép veà. Vua nghe cha meï Thieåm noùi, quaù ñoãi thöông taâm, rôi leä noùi: –Ta coù toäi thaät naëng. Vaøo nuùi saên baén, nhìn xa thaáy beân bôø suoái coù baày nai, ta giöông cung baén nhaèm con cuûa ñaïo nhaân. Thieåm bò muõi teân ñoäc voâ cuøng ñau ñôùn, vì theá ta ñeán ñaây noùi cho hai ñaïo nhaân bieát. Cha meï Thieåm nghe noùi xong, toaøn thaân ngaõ xuoáng nhö Thaùi sôn suïp ñoå, nhö bò ñoäng ñaát. Hoï ngöôùc maët leân trôøi than khoùc vaø keâu raèng: –Thieåm con cuûa ta, chí hieáu thieân haï khoâng ai baèng, chaân giaãm leân ñaát thöôøng sôï ñaát ñau. Nay coù toäi gì maø bò baén cheát? Vöøa roài gioù baõo laøm gaõy ngaõ caây coái, muoâng chim keâu thöông vang doäi khaép nuùi röøng. Ta ôû trong nuùi ñaõ hôn hai möôi naêm chöa töøng coù hieän töôïng kyø laï naøy. Con ta ñi laáy nöôùc raát laâu khoâng veà, aét phaûi coù söï coá gì ñaây? Chö thaàn ñeàu kinh sôï, xuùc ñoäng cuùi ñaàu. Ngöôøi meï khoùc maõi khoâng thoâi. Ngöôøi cha baûo thoâi nín khoùc ñi vaø noùi: –Ngöôøi ñôøi khoâng coù ai ñöôïc tröôøng sinh baát töû. Moät khi voâ thöôøng ñeán thì khoâng theå thoaùt khoûi. Cha meï Thieåm hoûi vua: –Taâu ñaïi vöông, luùc coøn soáng Thieåm coù daën chi khoâng? Nhaø vua keå laïi ñaày ñuû lôøi Thieåm daën doø cho cha meï Thieåm nghe. Nghe lôøi vua keå, cha meï Thieåm thöông caûm khoân nguoâi, noùi: –Mai naøy khoâng coù con, chuùng ta cuõng seõ cheát! Nay xin ñaïi vöông haõy daét chuùng toâi ñeán choã thi haøi cuûa Thieåm. Vua lieàn daãn cha meï Thieåm ñi. Ñeán nôi, ngöôøi cha oâm laáy ñaàu con, baø meï oâm hai chaân aáp leân goái mình vaø duøng hai tay sôø moø muõi teân treân ngöïc con, ngöôùc leân trôøi than: –Chö Thieân, Long thaàn, Sôn thaàn, Thoï thaàn! Con toâi laø Thieåm, ngöôøi con chí hieáu trong thieân haï, xin chö Thieân, Long thaàn chöùng tri. Toâi nay ñaõ giaø, hai maét laïi khoâng thaáy, toâi xin ñöôïc cheát thay cho con toâi soáng laïi, toâi khoâng hoái haän. Hai oâng baø ñeàu theà nguyeän: –Neáu ñaát trôøi chöùng tri cho loøng hieáu thaûo cuûa Thieåm, muõi teân töï rôi ra, chaát ñoäc tieâu, cho Thieåm soáng laïi! Luùc ñoù treân taàng trôøi thöù hai Ñao-lôïi, ngai Thieân ñeá ñang ngoài bò ruùng ñoäng, ngaøi duøng Thieân nhaõn thaáy hai ñaïo nhaân muø oâm con khoùc, tieáng vang thaáu taàng trôøi thöù tö

Ñaâu-suaát laø Thích, Phaïm töù vöông, töø coõi trôøi bay xuoáng, nhanh nhö duoãi caùnh tay, hoï ñeán tröôùc maët Thieåm, duøng thuoác thaàn dieäu nhoû vaøo mieäng Thieåm. Khi thuoác vaøo trong mieäng, muõi teân ñoäc rôùt xuoáng vaø Thieåm soáng laïi nhö tröôùc. Cha meï nghe Thieåm soáng laïi, hai maét ñeàu saùng. Muoâng chim caàm thuù ñeàu phaùt ra tieáng keâu vui möøng, gioù ngöøng maây taïnh, maët trôøi chieáu saùng, suoái chaûy trong veo maùt laïnh, hoa sen naêm saéc nôû roä trong ao, höông Chieân-ñaøn toûa ngaùt, caây coái töôi toát hôn ngaøy thöôøng. Nhaø vua vui möøng khoâng keå xieát, ñaûnh leã trôøi Ñeá Thích, quay sang leã taï cha meï Thieåm vaø Thieåm, xin daâng taøi saûn caû nöôùc vaø cuùng döôøng ñaày ñuû cho baäc ñaïo nhaân ñeå toäi loãi cuûa vua tieâu tröø vónh vieãn. Thieåm taâu vua: –Muoán taêng

theâm phöôùc ñöùc, vua neân veà nöôùc chaêm lo saên soùc nhaân daân, khieán hoï phaûi giöõ giôùi, vua chôù coù saên baén gieát haïi loaøi voâ toäi. Neáu khoâng, thaân khoâng an oån, luùc cheát seõ vaøo ñòa nguïc. Ngöôøi soáng ôû ñôøi, aùi aân phuùt choác, bieät ly laâu daøi, ñaâu coù gì toàn taïi. Ngaøi nhôø phöôùc ñöùc tröôùc neân nay ñöôïc laøm vua, khoâng neân kieâu caêng, phoùng tuùng, vì phoùng tuùng neân taïo ra nhieàu ñieàu aùc, sau khi ñoïa laïc vaøo con ñöôøng aùc hoái haän naøo coù ích gì! Vua vaâng lôøi Thieåm daïy. Nhöõng ngöôøi theo vua ñi saên baén, vì thaáy Thieåm ñaõ cheát, laïi ñöôïc Thieân thaàn cho thuoác soáng laïi, cha meï Thieåm ñöôïc saùng maét quaû laø thaàn dieäu neân hoï cuõng xin thoï trì naêm giôùi, tu haïnh Thaäp thieän ñeå khi cheát khoâng ñoïa vaøo ñöôøng aùc maø ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Ñöùc Phaät daïy A-nan: –Nhöõng ngöôøi coù maët ôû ñaây, kieáp xöa Thieåm chính laø thaân Ta. Ngöôøi cha muø töùc laø vua Duyeät-ñaàu-ñaøn, ngöôøi meï muø nay laø vöông phu nhaân Ma-da. Vua nöôùc Ca-di laø A-nan. Thieân ñeá Thích laø Phaät Di-laëc. Ñöùc Phaät daïy A-nan: –Ta trong caùc ñôøi tröôùc töøng laøm ngöôøi con nhaân töø hieáu thaûo, laøm vua thöông daân, laøm daân phuïng kính. Töø ñoù Ta ñaéc thaønh Baäc Toân quyù trong ba coõi. Phaät noùi kinh naøy xong, chö Boà-taùt, Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di thaûy ñeàu hoan hyû, ñaûnh leã lui ra.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.